

Katselmus 2.9.2017

Kärjensuo ja Kärkisenoja
Jänijärven seudun suojeluyhdistys ry

Huoli Kärjensuon mahdollisista ojituksista ja niiden vaikutuksista Jänijärveen

- Kärjensuo on vajaa 200ha iso suoalue Jänijärven lounais-eteläpuolella.
- Pääosa suon vedestä laskee Jänijärveen Kärkisenojan kautta
- Noin 15v sitten edellisen ojituksen jälkeen rapukanta lähes kuoli Jänijärvestä –vasta nyt kanta on elpynyt. Syy-yhteys lienee todennäköinen.
- Talvella 2017 hakkuukoneet ilmestyivät ”kuin ei mistään” Kärjensuolle raivaten leveitä avohakkuuväyliä vanhojen ojapohjien kohdalla.
- 10v vanhan, umpeutuvassa olevan suunnitelman ja luvan mukaan maanomistajan tarkoituksena on avata valtaosa suon ojista talvella 2018.
- Jänijärven isolla työllä saavutettu vedenlaadun parannus uhkaa romuttua kertaheitolla mikäli suunnitellut avo-ojitukset toteutuvat.

1/2 Suokasvillisuusselvitys Kanta-Häme 2010 Katja Juutilainen: (sivut 39-40)

Kärjensuo sijaitsee Tammelan kunnassa valtatie 10 pohjoispuolella, noin 5 km Forssan keskustasta koilliseen. Säännöllinen, soikion muotoinen suo on kauttaaltaan mutta harvakseltaan ojitettu ja pinta-alaltaan 183,5 ha.

Suon itä- ja eteläosassa on mäntyvaltaista puolukkaturvekangasta (Vtkg2). Valtapuuston ohella kasvaa koivun taimia. Ojat ovat vanhoja ja umpeenkasvaneita. Kenttäkerroksen valtalajeja ovat suopursu ja juolukka, lisäksi esiintyy tupasvillaa, kanervaa, vaivaiskoivua, variksenmarjaa, pikkukarpaloa, suomuuranta, suokukkaa, sekä paikoin suolukkaa ja mustikkaa. Pohjakerros on seinäsammalvaltainen. Lisäksi tavataan jokasuon-, kangas-, paakku-, rusko- ja punarahkasammalta, kangaskynsi- ja rämekarhunsammalta sekä poronjäkäliä. Länsi- ja pohjoisosassa kasvillisuus on vähemmän muuttunutta varputurvekangasta (Vrtkg). Kenttäkerros on paikoin isovarpu-, paikoin tupasvillavaltainen, pohjakerros vastaavasti seinäsammalvaltainen. Suon pohjois- ja eteläosissa on tehty vastikään täydennys- ja kunnostusojituksia.

2/2 Suokasvillisuusselvitys Kanta-Häme 2010 Katja Juutilainen: (sivut 39-40)

Harvaan ojitettu keskiosa on säilynyt suurelta osin luonnontilaisen kaltaisena: veden pinnan taso on säilynyt liki ennallaan, kasvillisuus on keidasrämeen ojikkoja (KeRoj).

Alueen nevaosa on lähinnä kuljunevaa (KuN), paikoin ombrotrofista lyhytkorsinevaa (omLkN) ja rämeosa puolestaan kanervarahka (KaRR)- ja kanervavaltaistaisovarpurämettä (VIR).

Keskiosassa on myös muutama pieni lampare, joiden reunukset ovat niinikään kuljunevaa. Väli- ja rimpipinnan nevakasvillisuutta edustavat tupasvilla, valkopiirtoheinä, leväkkö, isokarpalo, mutasara ja pitkälehtikihokki, sammalista jokasuon-, puna-, ruso-, vajo-, silmäke-, kulju- ja haprarahkasammal sekä nevasirppi- ja kalvaskuirisammal. Mätäspinnalla puolestaan viihtyvät kanerva, variksenmarja, suomuurain, pikkukarpalo ja suokukka, sammalista jokasuon- ja ruskorahkasammal sekä rämekarhun- ja suonihuopasammal.

Reunoja kohti siirryttäessä veden pinnan taso laskee, väli- ja rimpipinnan osuus vähenee ja kuivahtaneella mätäspinnalla seinäsammal alkaa runsastua. Myös männyn taimia alkaa esiintyä.

*** Keskiosan kasvillisuus ja veden pinnan taso säilyneet luonnontilaisen kaltaisena ojituksista huolimatta

*** Potentiaalinen ennallistamiskohde

*** Etelä- ja pohjoisreunoille tehty täydennysojituksia

Maaseudun tulevaisuus 4.10.2017:

Turvemaiden vesiensuojelu on kova pähkinä purtavaksi

Uusimmat tutkimustulokset metsäojitusten päästöistä mietityttivät metsäammattilaisia vesiensuojelukoulutuksessa. (Metsäbiotaloutta kestävästi Pirkanmaalla –hanke)

Ojitushankkeissa vesiensuojelua korostetaan nykyään, Hemminki kertoi. 1980-luvulla huoli kohdistui lähinnä kiintoaineen kulkeutumiseen. Hänen mukaansa maanomistajat suhtautuvat vesiensuojeluun erittäin myönteisesti.

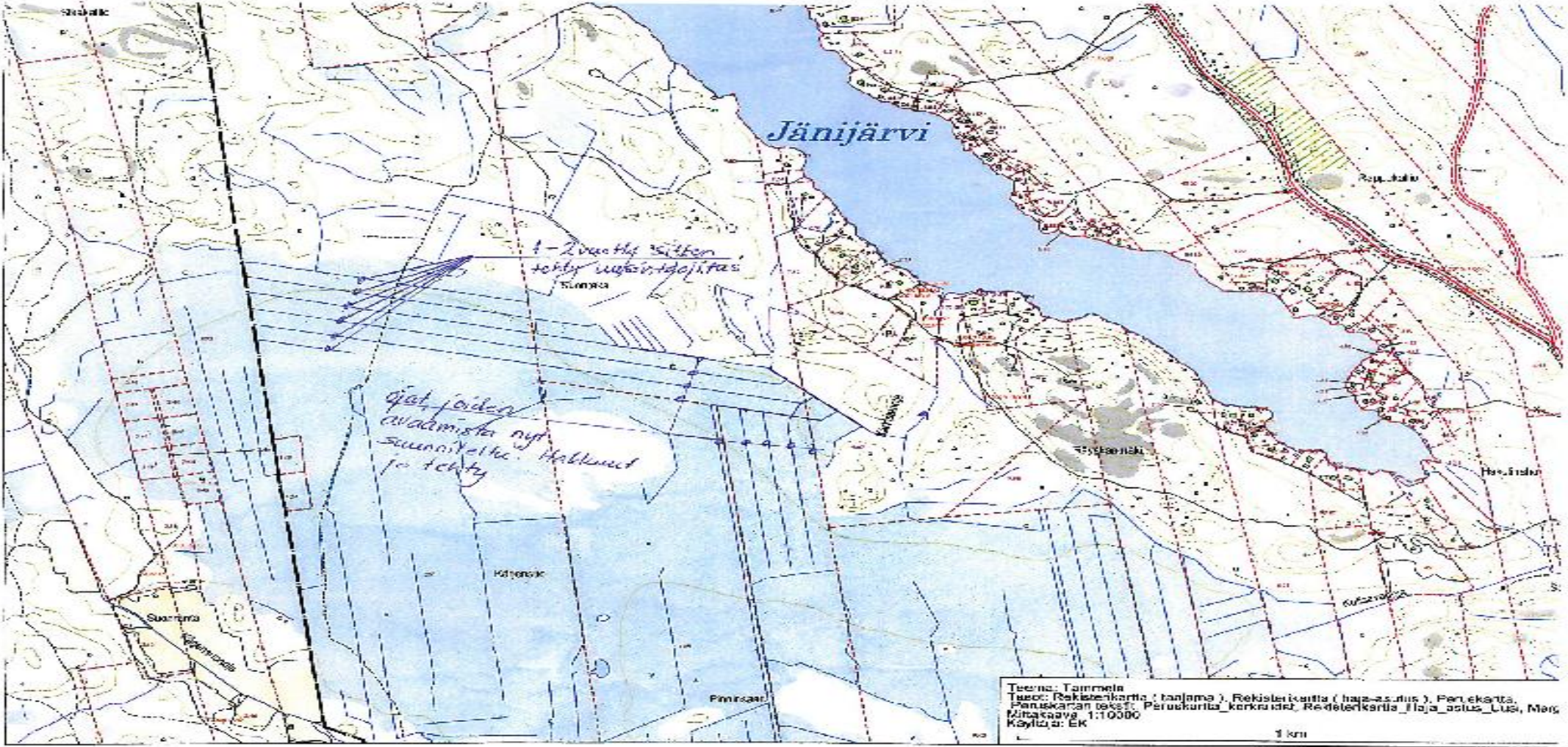
”Vesiensuojelutoimenpiteet kuuluvat myös kameran perusteella ojitushankkeisiin.”

Hemminki esitteli tilaisuudessa Antti Kujalan metsään uudistushakkuun ja kunnostusojituksen yhteydessä tehtyä allasta, jossa virtaaman vaihtelua säädellään padoilla ja putkistolla, joka pidättää vettä voimakkaiden virtaamien aikana. Tällaisilla uusilla keinoilla ojituksen haittavaikutuksia pyritään minimoimaan.

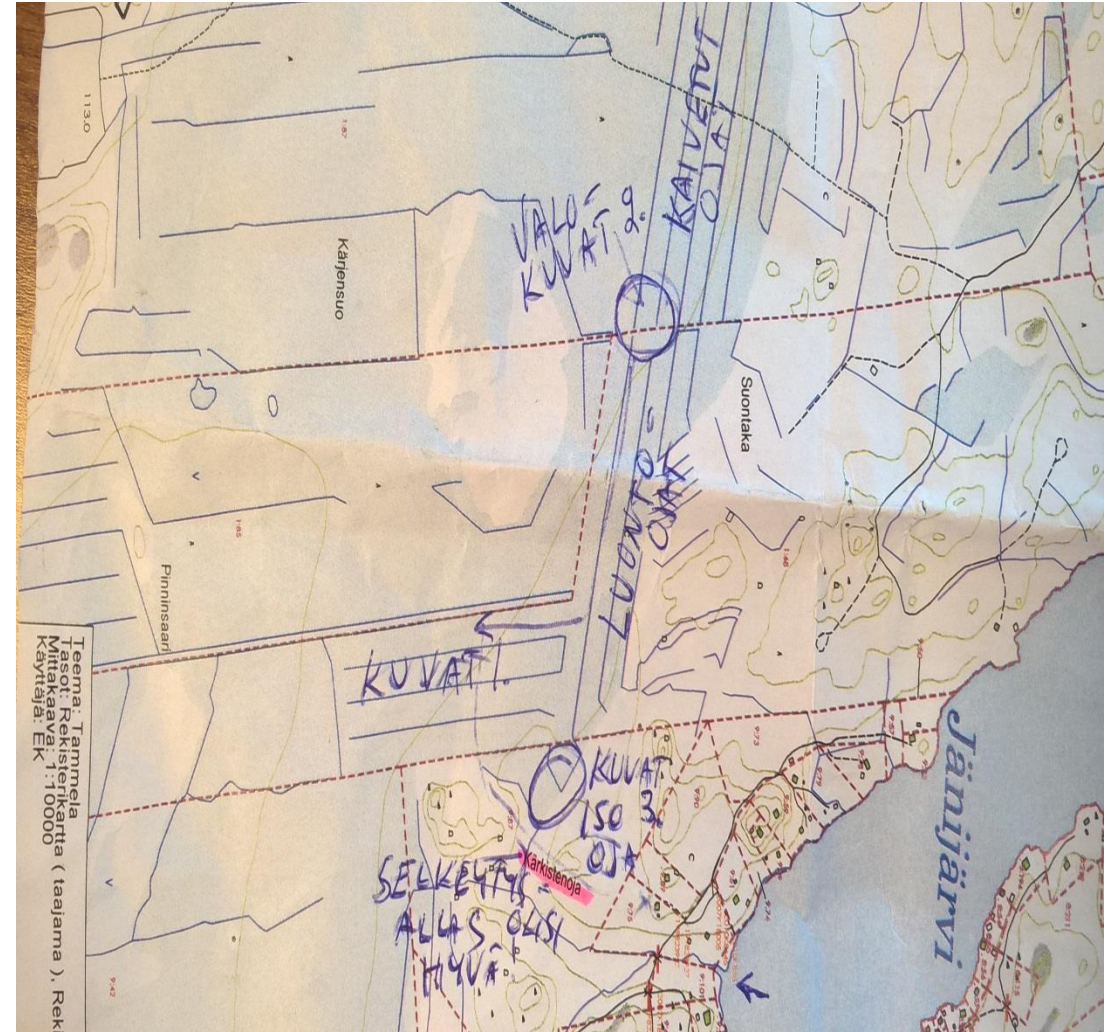
Yllättävien tutkimustulosten takana on Luken johtavan tutkijan Mika Niemisen vetämä ryhmä. Nieminen varoittaa, että koko maan tasolla metsätalouden kuormitus voi nousta kaksin- tai jopa kolminkertaiseksi nykyisistä arvioista.

”Yksittäisellä suolla typpipäästöt voivat olla jopa viisinkertaiset siihen nähden, mitä ennen on arvioitu”, hän sanoo.

Karttanäkymä 1

Karttanäkymät 2

Ojapohjien hakkuulinjoja

Maapohja paljaana työkoneiden jäljiltä

Virkistyskäyttö: Lakkasuo!

Vettä riittää vanhoissakin ojissa...

Avatuissa ojissa virtaus on nopeampaa

Koneet talvellakin uponneet n ½ metriä

Vanhoissa ojissa vedenvirtaus hidasta

Kärkistenojan alku on varsin leveä uoma

Vanha saostusallas Kärkistenojan alussa

Kärkistenojan virtaus jo nyt voimakas

Vanha saostusallas... ja katselmusväki.

